

Poeziýa – öwrediji, söweşjeň bolmalydyr

Category: Edebi tankyt, Filosoýiýa, Goşgular, Kitapcy, Sözler

написано kitapcy | 22 январа, 2025

Poeziýa – öwrediji, söweşjeň bolmalydyr POEZIÝA – ÖWREDIJI, SÖWEŞJEŇ BOLMALYDYR

Poeziýanyň graždanlygy hakyndaky gürrüň hut onuň söweşjeňligi, ýaşaýşa ukyplylygy hakdaky gürrüňdir. Goşgynyň graždanlygy, meniň düşüňsimçe, onuň durmuşylygy, milli koloritliligi, onuň özboluşly häsiýetliligi bolsa gerek.

Mundan öňem poeziýa barada çekişmeler, poeziýa anketleri guralypdy. Aýry-aýry awtorlar tarapyndan uly göwrümlü makalalaryňam telimsi ýazylypdy. Elbetde, olarda-da peýdaly pikirler, maslahatlar orta atylypdy. Kähalatlarda goşgulara analizem bolupdy. (Ýöne ujypsyzdy). Dogrymy aýtsam, meniň özüm-ä şu çekişmäni şolaryň biri bilen deňäp biljek däl. Çünki şunuň ýaly düýpli, giňişleýin analizler, açykdan-açyk batyrgaý tankyt, ýürekdeşlik bilen aýdylýan pikirler ozalkylarda ýok diýerlikdi. Bolaýanda-da bir ýarym ýaş, başlangyç şahyryň goşgulary bilen mydar edilýärdi. Şu çekişmä gatnaşýan awtorlaryň makalalaryny okap, çekişmäniň işiniň çynlakaý guralandygyny gutlasym gelýär.

Poeziýanyň graždanlygy diýlip orta atylýan şu mesele, dogrudan hem, konkret gürrüň etmäge gönükdirilen. Ýöne näme üçindir Allaberdi Haýydowyň ýazyşy ýaly, gürrüň öz çäginde çykdy. Munuň şeýle bolmagynyň hem öz sebäbi bar. Poeziýany poeziýa edýän esasy faktoryň – onuň graždanlygynyň ençeme goşgularda kemterligi ýa-da ýoklugy dürli-dürli oý-pikirleriň ýüze çykmagyna eltýär.

Men poeziýanyň graždanlугy hakda kesgitli teoretik pikiri orta atyp biljek däl. Ýöne ol ýokarda belleýşimiz ýaly, gürrüňsiz ýaşaýşa ukyply bolmalydyr. Biz iki sözümiziň birinde «Goşgy bize okamaga, işlemäge, gurmaga, döretmäge ýardam edýär. Söweşmegi, ýeňmegi öwredýär» diýýäris. Şeýle sözleri biz nähili goşgular hakda aýdýarkak? Gürrüňsiz, graždanlyjk pafosyna, hyjuwa ýugrulan goşgular haks aýdýarys. Şeýle goşgular bolsa biziň poeziýamyzda sanardan köprükdir. Olary otuzynjy ýyllaryň gurluşykçy-agitator poeziýasyndanam, Beýik Watançylyk urşy ýyllarynyň poeziýasyndan hem isledigiňçe tapmak bolýar. Aslyýetinde, harby ýyllaryň poeziýasyna biz tutuşlygyna söweşjeň poeziýa diýip at berýäris. Bu poeziýanyň liriki gahrymany Aşgabatdan Berline çenli söweş ýoluny geçen türkmen esgeri bolupdyr. Ýöne A.Haýydowyň belleýşi ýaly, gazaply-gohly, gan döküşikli-gahrymançylykly wakalaryň sowulmagy bilen, oňa gatnaşan adamlaryň azalmagy bilen graždanlyk peselermikä? Elbetde, bu nädogry düşünjedir. Halkymyzyň uruşdan soňky dikeldiş ýyllaryndaky taýsyz edermenlikleri, tarp we boz ýerleriň özleşdirilmegi, dünýäde deňi-taýy bolmadyk Garagum kanalyňyň geçirilmegi, eýsem gahrymançylyk dälmidir? Iň bärkisi tebigy heläkçilik zerarly weýran bolan Aşgabadymyzyň şu günki gözel görnüşi hem ummasyz uly edermenlikleriň netijesi ahyryn. Bularyň ählisi hem uruşdan soňky edebi nesilleriň gözüniň önünde, olaryň ençemesiniň şol işlere gatnaşmagyna emele geldi. Men şu pikir bilen baglanyşykly Berdinazar Hudaýnazarowyň, Nury Baýramowyň kanal, bol suw, Hanhowuz hakdaky eserlerini, şol eserleriň graždanlyk derejesiniň hiç bir döwürdäki eserlerden kem däldigini aýdasym gelýär. «Bäbekhanadan reportaž» (K.Gurbannepesow), «Aşgabatda haýat ýykylýar» (A.Atajanow), «Aşgabat» (A.Haýydow) ýaly goşgular, ençeme şowly aýdym tekstleri gün-günden gözelleşen Aşgabada bolan söýgüden, döwürdeşleriniň gahrymançylykly işlerine buýsançdan dörän duýgulardyr.

Käbir halatlarda «grażdanlyk temasy» diýilýän ýörelgäni hem öňe sürýärler. Biziň pikirimizçe, graždanlyk temasynda ýazylan goşgy ýok. Ýöne islendik temada ýazylan her bir goşguda graždanlyk bolmaly. Mysal üçin, ýaprak hakynda, çeşme-çaý hakynda ýazybam Watana bolan söýgiňi ýüze çykarsa bolar. Mahlasy, islendik temada graždanlyk bolmaly. Muny biz bir şahyryň dürli ýyllarda, dürli temada ýazan goşgularyndanam

görüp bileris. A.Atajanow: «Açylanda alça güli», «Ýazlynyň köprüsi», «Korrektor», «Barmaklar», «Näbelli gahrymana», «Gözi ýolda galan söýgi», «Hökmürowan» we beýlekiler. Şu goşgularyň haýsy temada ýazylanlygy, täsirlilik derejesi, näme üçin mysal alynandygy okyjylara düşnükli bolsa gerek.

Goşgynyň öwredijilik, durmuşlyk derejesi barada gürrüň edilende halk ýazyjysy Kerim Gurbanepesowyň «Maşyn, maşyn, maşyn» diýen eserine ýüzlenesim gelýär. Adyndan başlap, iň soňky setirine çenli hyjuwa, öwredijilik duýgusyna ýugrulan bu goşgy eýsem näme hakda gürrüň berýär? Biziň durmuşmyzyň şu günki iň derwaýys meseleleriniň biri hakda. Ynsanyýetiň ömründe gurply ýaşamak, bolçulyk barada arzuw etmedik, şol ugurda göreşmedik wagty ýok. Biz şol arzuw edilen gowy durmuşda ýaşaýarys. Bu şeksizdir. Ýöne bolçulyk bolany bilenem medeniýet, ahlak, estetiki çeşmelerden sowlup, ruhy gözelliklerden sowlup, işiňi-pişäňi:

«Motor, çyra, şin,
Tormoz, tigrir, nomer,
Maşyn, maşyn, maşyn» –

edinäýmeli däl bolsa gerek. Goşgynyň leýmotiwi okyja ündejek bolýan ideýasy, hut şu hakykat bolsa gerek. Jaý wagtynda ýazylan öwrediji goşgy. Goşgynyň liriki gahrymany öz asylly ýörelgesi bilen onlarça maşynparazlary maşynly gürrüňden-ä däl, blki, maşyn edinmek üçin edýän harsydünýälikli hereketinden hem sowsa gerek. Ine, meniň özüm-ä graždanlyga ýugrulan diýip, şeýle goşgulara aýdýaryn. Özem ýönekeý durmuşy temada ýazylan goşgy. Graždanlyk borjuny bolsa doly ödeýär. Ählisini derňäp-analizläp durmanynda-da, graždanlyk ruhuna ýugrulan goşgularyn ençemesini ýüzugra agzap geçmegem peýdaly. D.Haldurdynyň «Oba Oktýabr geldi», «Agyr günler unudylmaýar», B.Hudaýnazarowyň «Guwançly goşgy» goşgular toplumyny, M.Seýidowyň «Çopanyň haty», «Gaňrylyp seretsem», «Garaňky gijeler», «Bu bahar mukamy», A.Haýydowyň «Hazynalar çöli», «Öz zadymyz bilen edip kanagat», G.Şamyýewiň «41 bilen 75-iň arasy», G.Ezizowyň «Asatur aga», I.Nuryýewiň «Täji kertikler», A.Agabaýewiň «Şükür bagşy», Ş.Çarygulyýewiň «Ýene-de geýip çyk öz keteniňi», A.Atabaýewiň «Keýik», «Dagly ýigidiň aýdymy», «0 daglaryň...», «Ynanma» hem şahyrlarymyzda bar bolan şeýle

hörpdäki başga goşgulary graždanlyk motiwi, ýaşayşa ukyply goşgularyň hatarynda goýýaryn. Has dogrusy, bulary «ýatda galýan» goşgular diýip atlandyrasym gelýär. Şonuň özi hem olaryň graždanlygyny subut edýän bolsa gerek.

Soňky döwürlerde inersiýa bilen ýazylan goşgularyň köpelili barada Saýlaw Myradowyň aýdan pikirine doly goşulýaryn. Soňky döwürdäki köp goşgularda graždanlyk borjuň, söweşjeňligiň ownuk pelsepeçilligiň içinde ýitip gidýän halatlary az bolmaýar. Käbir ýoldaşlar başarsa-başarmasa, pelsepeçi, öwüt-ündewçi boljak bolup, azara galýar. Düşnüksiz öwrümlü sözler, setirler bilen akyly satjak bolup, okumşlyk etjek bolup şireli, baý, şahyrana dilimiziň lezzetini gaçyrýar. Aslyýetinde, sungat eseri näçe belent, näçe akylyly bolsa, şonuň ýaly-da sada, düşnükli bolmaly ahyryn. Şolam onuň hakyky milliligini kesgitleýän alamatdyr. Emma soňky döwürde ýazylýan käbir goşgulary okanyňda başyň aýlanyp gidýär. Netijede bolsa şeýle goşgulardan terbiýeçilikli pikire derek galp, nirä çekseň çekilip durulan pikirler öňýär. Hatda jemgyýetçilik gurluşuna, syýasy durmuşymyza gabat gelmeýän kesgitlemeleren gabat gelýär.

Şunuň bilen baglanyşykly Atamyrat Atabaýewiň çekişmä ýazan makalasynda ýüze çykan bir tendensiýa göwnümden turmady. Zehinli şahyr deň-duşlarynyň, galamdaş ýoldaşlarynyň özlerinden «öňki» nesliň ýörelgelerinden ýöremän, täzeçe oýlanmaga, täzeçe pikirlenmäge, poeziýada öz sözlerini aýtmaga çalyşýandyklaryny buýsanç bilen belleýär. Ýöne «könesi bolmadygyň, täzesi bolmaz» diýen halk pähiminden ugur alyp, olaryň şowly çykan setirlerini gutlap, başga bir zady ýatlasymyz gelýär. Edebi jemgyýetçiligimizi düzýän adamlaryň, aýratyn hem ýaş şahyrlar nesliniň N.Pommanyň «Watany» goşgusyndan «Ilden illere» poemasyňa çenli, G.Seýitliýewiň Baku goşgularyndan «Adamnamasy» çenli, D.Haldurdynyň «Garry saýlawçysyndan» «Goja soldatyna» çenli, A.Kekilowyň «Ýan ýansaň» goşgusyndan «Waspnama» kitabyna çenli, R.Seýidowyň «Meni» goşgusyndan «Awçy, atma jereni» goşgusyna çenli okap, köp zat öwrenendiklerini minnetdarlyk bilen aýdasymyz gelýär. Orta nesliň wekilleri bolan K.Gurbannepesowyň, A.Atajanowyň,

B.Hudaýnazarowyň, M.Seýidowyň, A.Haýydowyň, Ý.Pirgulyýewiň, A.Kowusowyň, A.Omarowanyň goşgular kitaplarynyň olardan soňky nesil üçin uly mekdep bolandygyny boýun almak gerek. Ýörelgeden ýöremek diýmek hökman goşgynyň özenini düzmegi öwrenmek däl ahyryn. Öz dilinde düşnükli sözlem düzmek üçin sözleri ýerli-ýerinde goýmagy öwrenmegem uly zatdyr. Muny bolsa biz şolardan öwrendik. A.Atabaýewiň «Özünden öňki nesil» diýýänem G.Ezizow, G.Şamyýew, A.Agababayew, I.Nuryýew, H.Kulyýew dagylar dälmi näme? A.Atabaýewiň gürrüňini edýän nesliniň şolardan hem üýtgeşik näme döredendigine biz-ä haýran.

Şol makalada «biz goşgynyň her setirine agram bermäge çalyşýarys» diýilýär. Munuň nä derejede dogrudygyn-a bilemzok. Ýöne şol goşgularyň köpüsini okanyňda beýniňe agram berýändigini welin dogry.

Biz Atamyrat Atabaýewiň poeziýasyna, zehinine aýratyn sarpa goýýandygymyzy öň hem aýdypdyk. Ýöne eý görülýän goşgularda gödeklige duşsaň, juda gynanýarsyň. Şahyryň «Aýralyk mukamy» goşgusynyň ündeýän zady düşnükli. Gurluşam hiç neneň däl. Emma:

Başky söýgüsinden aýra düşene,
Zalym mukam ýatladyp dur ýaryny –

diýýär welin, bar keýpiň uçýar. Halkymyzyň ýyllarboýy gözüne, ýüregine deňäp gelen iň eziz zadyna «zalym mukam», yzrakda «ýowuz mukam» diýýärde bar lezzetini gaçyrýar. Oňa derek mukamyň döremegine sebäp bolan döwre, hadysa zalym, ýowuz diýilse, dogry bolardy.

Şu ýerde özboluşly ýol gözlemäge, üýtgeşik owaz bilen goşgy ýazmaga çalyşýan ýaşlaryň käbiriniň goşgusyna seredesim gelýär. Edebi ýygnaqlarda, makalalarda ady ýygy-ýygdydan agzalýan Atajan Annaberdiýew öndümlü işleýär. Dogry, onuň goşgularynyň arasynda şowuna düşýänleri-de bar. Emma kähalatlarda A.Annaberdiýew uçursyz akyllysyrajak bolup, köpbilmişlik edip, şowsuzlyklara duçar bolýar. Goşgular toplumyna seredeliň. Ine, onuň «Tändi tomus...» goşgusy. Tomus geçip barýar, guwlar köllerden uçup barýarlar. Guşlar «sary

sährany ýelpäp» (?) gidýärler, «Guşlara gol bulap tozgun erikler» (?) diýýärler: «Gök öwsemde ýene geliň». Şu pikirlerden soňam awtor ýene ýaz alamatlaryna geçýär:

Ýazda ýaýnap, ak gül açan almalar,
Gyş düşjegni duýup (?) batypdyr gama.
Eýýämhaçan kemsiz ýumşan zamçalar
Diýýärler: «Meni şu bolşumdan gozgama».

Ýene-de şahyryň gamgynlyk bilen geçip barýan güýze, sonuň üsti bilen hem durmuşa garaýşy beýan edilýär:

Tutlar gasyn atdy äpet beýni deý (?)
Gasyn atdygyça ömri gädiler.
Çyp-ýalaňaç galyşyna utanyp,
Ýatyr äpet-äpet haýwankädiler. (?)

Obalar güýz günem şowhun-şagalaň,
Toý tutýarlar, gyz çykarlar, öýärler.
Wah, maňa bu güýze gaýdyp gelme ýok, –
Pasyllar ömrüni gaýtalaýarlar.

Ine, ýaş şahyryň durmuşdan tapan lezzetli görnüşleri. Birinjiden-ä, goşgy logiki taýdan hiç bir jähetten baglanyşanok, yzygiderlilik ýok. Esasy zat bolsa, onuň umytsyzlygy. Goşgynyň liriki gahrymany ýok bolup barýan durmuşyň hasraty bilen ýaşaýar. Durmuşdan ýekeje-de gyzykly zat tapanok. Hatda ol güýz gününde geçýän toýlara-da geň galýar. Onuň pikirçe, güýz ömrüň ahyry bolup görünýär. Şonuň yzyndaky goşguda liriki gahryman ýene güýzüň gelip başlanyny görüp, titräp ugraýar. Goşgynyň başky setirlerinde güýz hakda umumy gürrüň berilýär. Soňam liriki gahryman atasynam kömege çagyryp, «dana» pikirler aýdyp başlaýar:

Piline söýenip, çal saçly atam
Käte buýsanç bilen şeýle diýerdi:
«Şumluk bolar çalyşmasa pasyllar,
Gündizler gün ýaşyp (?), gije ötmese.
Tebigat artykmaç berjek zadyny,

Bize däl, goý, bersin ýeter-ýetmeze (?)

Baharda derýalar joşup güwlesin,
Ýagmaly wagtynda ýagsyn, goý, bu gar».
..Ýöne näme üçindir tukat (?) güýz günü
Öz ömrüň özüňe gysga duýulýar.

Liriki gahryman atasynyň käbir pikirine uýup, birneme ruhlanmajagm bolýar. Şeýle-de bolsa; ýene özüniň gamgyn dünýäsini ol pikirleriň hemmesinden üstün çykaryar. Aslyýetinde, ol pikirlerem ýerliksiz. Goşgynyň soňky iki setirindäki «filosofiýa» ony hasam gysyp-gowrup barýar. Aslynda, atasynyň aýdýan pikirlerinde ruhlanara onçakly zat ýok. Ine-de setirlerde aýdylýan aýry-aýry pikirleriň ýagdaýy. Gündizler Gün ýaşmaýar (3-nji bentde), eger şeýle bolsa, uly betbagtçylygyň alamaty. Tebigat artykmaç zadyny kime bermelikä? «Ýeter-ýetmez» diýlip, kimler göz önüne tutulýarka? (3-nji bentde) Güýz günleri näme üçin tukatka? (4-nji bentde). Bu pikirler arkaly liriki gahryman özüniň nadanlygyny gizlemek üçin, atasynam egoistlige, tekepbirlige alyp barmaýarmy näme? Awtor başga bir «Çigrek gaşyn çytdy» diýip başlanýan goşgusynda güýzüň ahyrynda, gyşyň başynda emele gelýän tebigaty şeýle bir wejera edip görkezýär, göýä tutuş ynsanyýet ýurtdan el ýuwup, gidip barýan ýaly. Dünýä ýalaňaç eýesiz, gamgyn halda görünýär. Meselem:

Tänen ýapraklaryň sanyn ýitirip,
Ala garga jak-jaklaýar aljyrap.
Suwsuz ýapda tutulmadyk balyklar (?)
Altyn bölegi deý ýatyr ýaldyrap.

Görşümüz ýaly, şol bulam-bujar görnüşi synlap oňaymasaň, goşgudan başga şahyrana netije, kämil duýgy görünmeýär. Ala gargalaryň jak-jaklap aljyrap ýörmegi, tutulmadyk balyklaryň suwsuz ýapda ýaldyrap ýatmagy ýaly düşüňjeler bolsa, biziňçe eleşanlyk.

A.Annaberdiýew şol ýerdäki üçünji bir köl hakdaky goşgusynda kölüň başynyň ýazyň gelmegi bilen oýanyşyny, onuň ýakalarynda

täze durmuşyň başlanyşyny, şagalaň-şowhuny suratlandyrjak bolup şeýle «şahyranalygy» öňe sürýär:

Habary ýok bir gelniň
Çogup baryňan nahardan,
Şorumtyk gyz dodagnyň
Ysy gelyär bahardan.

Köl joşsa-da baharda
Tomus gowşadýar ýolun.
Ýatladyp dur ol käbir
Şahyrlartň ykbalyn.

«Şorumtyk gyz dodagnyň» nähili ysy bolýarka? Kölleriň suwy baharda köpelyär. Joşmagam mümkin. Ýöne köl joşgunly akmaýar. Onsoň ol tomus nähili ýoluny gowşadýarka? Öz ýagdaýy şeýle bolansoň, A.Annaberdiýewiň şahyrlara dil ýetirmäge nähili hukugy barka? Aslyýetinde, A.Annaberdiýew şeýle goşgular bilen okyjylara näme öwretjek bolýarka?

Görüp geçişimiz ýaly, bu ýaş awtoryň goşgularynyň ählisiniň şol bir temalaryň daşynda bir meňzeş üzlem-saplam pikirler bilen aýlanyp ýörmegi-de, birmeňzeş söz düzümleri, aňlatmalar bilen bulaşyp ýörmegi-de heniz-henizler onuň döredijilik ukybynyň gowşakdygyny görkezýär. Meniň pikirimçe, ýerliksiz öwgüler, artykmaç üns berilmegi ony men-menlige, ideýa taýdan gowşaklyga, abstraktlyga alyp barypdyr.

Şunuň ýaly ýasamalyk, galplyk birwagtlar juda ukyply, zehinli hasaplanýan dostumyz Tagan Söhbetowyň «Gözler», «Dellekhanada» ýaly goşgularynda-da bar. Ine, onuň «Gözler» diýen goşgusynda öňe sürülýän pikirler. Awtor goşgynyň birinji bölümünde ynsanyýetiň ähli formaly, dürli reňkli, dürli duýguly gözlerini synlap, şol gözlere şeýle ýüzlenýär:

Goý, ýalpak, pökgüje, çukurja boluň,
Goý, sada, köpbilmiş, mekirje boluň,
Goý, gamgyn, şadyýan ýa tukat boluň,
Ýöne mydam ýanyp duran ot boluň.
Bir haýyşym bolsaňyz hem her jüre

Dünýäme perwaýsyz garamaň, gözler!

Başga tagaşyksyzlygyny aýtmanyňda-da, dünýäniň ykbalyny köpbilmiş, mekirje, ýene şonuň ýaly gözlere ynanyp bolmajakdygyny aýtmalydyrys.

Progressiw adamzat hemişe şol gözlerden howatylanyp, goranyp gelýär. Biziň şahyrymyzyň olara ynam bildirmegi bolsa gynandyrýar. Biziň edebiýatymyz gamgynlygy-da, tukatlygy-da hiç wagt arzuw etmändi, etmezem. Gamgynlyk, tukatlyk bilen göreşe çagyrylmaýar. Umuman, köp halatda pikirler rifmanyň gurbany bolup, şahyryň niýetini başa bardyrmaýar. Şolam, isleseň-islemeseň, galplyga alyp barýar.

T.Söhbetow «Dellekhanada» diýen goşgusynda bolsa toslama pikirler bilen okyjyny güýmejek bolýar. Ine, goşgynyň mazmuny: Bir gelin çagasyny dellege getirýär. Dellekhanada nobata garaşyp oturan adamlaram gelne seredýärler, synlaýarlar. Liriki gahryman gelne seredýänleri ýazgarýar. «Sebäbi gelniň adamsynyň ölen bolmagy mümkin, ony keç ykbal şu ýere getiripdir, adamlar näme üçin onuň ykbaly hakda pikirlenmän, gelne seredýärler» diýip jibrinýär:

Ykbaly keç bolmasa,
Bu ýere hiç geljek däl.
Ýöne mundan bu ýana
Gelmese-de boljak däl.

Şu ýerde «dellekhana diňe adamsy ölen gelinler gelýärmikä?» diýen sorag ýüze çykýar-da, goşgynyň tutuşlygyna galpdygyny subut edýär.

Ýokarda agzalan goşgulara kybapdaş goşgular kimiň kitabynda bolsa-da graždanlyk borç diýilýän mukaddesligi hiç wagt ödäp bilmejekdiklerini aýk aýtmak gerek. Ol goşgularyň gahrymanlary (A.Annaberdiýewiňkiler) graždanlyk borjuny ödemeg-ä beýlede dursun, hatda öz ene dilinde sowatly gürlemegem öwrenmändirler ahyryn. Dilsiz agitatory bolsa hiç kim diňlemezem, ünsem bermez.

Edebi tankytçylara, edebiýat alymlaryna çap bolan makalalarda ýerliksiz igenilýän ýaly. Birinjiden-ä, poeziýa baradaky

makalalary şahyrlaryň özlerem erbet ýazmaýarlar. Özüm-ä şahyryň şahyr hakdaky makalasyny hiç alymyňkydan pesde goýmaýaryn. Şonuň ýaly-da eý görüp okaýaryn. Şeýle gowy makalalar bizde sanardan köp. Onsoňam käbir alymlaryň poeziýa hakdaky pikirlerini Nargylyç Hojageldiýewiň makalasynda-da okadyk ahyryn. Ikinjiden bolsa, edebiýatçy alymlar tankydy makala ýazmaly bolsa, biziň şahyrlarymyzyň köpüsi alymlyk derejesini alypdyr. Şol sebäplem başga adamlara igenip durasy iş ýok bolsa gerek. Göwnüňe bolmasa, tankytçy ýoldaşlara ýerliksiz igenip ýörenden, «Şahyr şahyr hakda» diýen ýörelgä köpräk üns berilse, kem bolmajak ýaly.

1975 ý.

Begmyrat USSAÝEW.

* Makala 1975-nji ýylda «Edebiýat we sungat» gazetinde guralan poeziýa baradaky çekişmä bagyşlandy.

sowesjenpoeziya Edebi tankyt